

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas un Latvijas Pašvaldību savienības gadskārtējo sarunu protokols

Rīgā, Peldu ielā 25, 409.telpā

2017.gada 19.jūlijā

Sarunas vada:

Kaspars Gerhards - vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas ministrs
Gints Kaminskis – Latvijas Pašvaldību savienības priekšsēža vietnieks, Auces novada domes priekšsēdētājs

Sarunās piedalās:

Latvijas Pašvaldību savienības (LPS) pārstāvji:

Evita Zurge - Raunas novada domes priekšsēdētāja
Dagnis Straubergs - Salacgrīvas novada domes priekšsēdētājs
Normunds Tropiņš - Talsu novada domes priekšsēdētāja vietnieks
Jānis Veīts - Rucavas novada domes priekšsēdētājs
Edgars Bertrams - Rucavas novada Attīstības nodaļas vadītājs
Gints Kukainis - Smiltenes novada domes priekšsēdētājs
Māris Dadzis- Ventspils novada domes priekšsēdētāja vietnieks
Mārtiņš Bojārs - Mārupes novada domes priekšsēdētājs
Ēriks Lukmans - Tukuma novada domes priekšsēdētājs
Elita Eglīte - Amatas novada domes priekšsēdētāja
Jānis Kovals - Vecumnieku novada domes priekšsēdētāja vietnieks
Hardijs Vents- Pārgaujas novada domes priekšsēdētājs
Ingūna Barkeviča - Aglonas novada domes priekšsēdētāja
Ineta Valaine – Aglonas novada attīstības plānotāja
Andrejs Spridzāns- Dobeles novada domes priekšsēdētājs
Gunārs Kurlovičs – Dobeles novada domes izpilddirektora vietnieks
Ivita Peipiņa – LPS padomniece reģionālās attīstības jautājumos
Gunta Lukstiņa – LPS padomniece attīstības un plānošanas jautājumos
Sandra Bērziņa – LPS padomniece vides aizsardzības jautājumos
Sniedze Sproģe – LPS padomniece lauku attīstības jautājumos
Jānis Piešiņš – LPS padomnieks reģionālās attīstības jautājumos
Andra Feldmane – LPS padomniece uzņēmējdarbības jautājumos
Guntars Krasovskis – LPS padomnieks informācijas tehnoloģiju jautājumos
Daina Oliņa - Žurnāla "LOGS" redaktora vietniece
Dainis Dosbergs – SIA ZZ Dats direktora vietnieks
Mārtiņš Zviedris – SIA ZZ Dats
Dace Grīnberga - Rīgas plānošanas reģiona Eiropas Savienības struktūrfondu Informācijas un uzņēmējdarbības centra vadītāja

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) pārstāvji:

Rinalds Muciņš – valsts sekretārs
Jānis Eglīts – parlamentārais sekretārs
Iveta Teibe – Vides aizsardzības departamenta Ūdens resursu nodaļas vadītāja
Valdis Līkoste – Investīciju departamenta direktora vietnieks klimata, valsts budžeta un vides investīciju jautājumos

Ilona Mendziņa - Dabas aizsardzības departamenta direktora vietniece
Edvīns Kāpostiņš- Telpiskās plānošanas departamenta Zemes politikas nodaļas vadītājs
Raivis Bremšmits –Reģionālās politikas departamenta direktors
Uģis Bisenieks - Elektroniskās pārvaldes departamenta direktors
Jānis Glazkovs - Publisko pakalpojumu departamenta direktors
Aivars Mičuls - Pašvaldību departamenta direktors
Dzintra Muzikante – Pašvaldību departamenta Attīstības nodaļas vadītāja
Laura Jansone - Sabiedrisko attiecību nodaļas vecākā referente
Anda Zaļepska - Sabiedrisko attiecību nodaļas vecākā referente
Solvita Vaivode –Pašvaldību departamenta Attīstības nodaļas vecākā eksperte

Protokolē:

Ilze Sniega-Sniedziņa - VARAM Pašvaldību departamenta Attīstības nodaļas vecākā eksperte
Ivita Peipiņa – LPS padomniece reģionālās attīstības jautājumos

Darba kārtības jautājumi:

I. Vides jautājumi

1. Ūdenssaimniecības attīstība. Komplekss skatījums uz ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas sistēmu attīstību - no decentralizētajām sistēmām līdz teritorijām, kurās obligāti ierīkojamas centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas. Padomes Direktīvas 91/271/EEK par komunālo notekūdeņu attīrīšanu prasībām izpilde un izpildes prognozes.
2. Grozījumi Likumā “Par zemes dzīlēm” - rezerves fonda veidošana pašvaldībās.
3. “Zemes pārvaldības likuma” normu ieviešana dzīvē.
4. Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras attīstība. Atkritumu reģenerācijas un pārstrādes mērķu sasniegšana.
5. Dabas resursu nodoklis – ieņēmumu sadales princips un izlietošana atbilstoši nodokļa mērķim.
6. Biotopu kartēšanas uzsākšana, pašvaldību un iedzīvotāju informēšana un iesaistīšana procesā. Mikroliegumu izveide biotopu kartēšanas kontekstā.

II. Attīstības jautājumi

1. Valsts budžeta mērķdotācijas pašvaldību uzņēmējdarbības projektiem atjaunošana 2018.gadā.
2. Plānošanas reģionu loma un to kapacitātes stiprināšana.
3. Reģionālās attīstības uzraudzība, analīze un veicināšana.
4. Datu pieejamība no valsts informācijas sistēmām pašvaldībām.
5. ERAF 2.kārtas finansējums – informācijas sistēmu projektu ietekme un sasaiste ar pašvaldībām.
6. Valsts un pašvaldību informācijas sistēmu integrācijas jautājumi.
7. VPKAC koncepcijas realizācija un KAC finansējums.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas ministrs K.Gerhards un Latvijas Pašvaldību savienības priekšsēža vietnieks G.Kaminskis apsveic pašvaldību vadītājus ar ievēlēšanu, atklāj sarunas, aicinot kopīgi risināt problēmas.

I. Vides jautājumi

1. Ūdenssaimniecības attīstība. Komplekss skatījums uz ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas sistēmu attīstību - no decentralizētajām sistēmām līdz teritorijām, kurās obligāti ierīkojamas centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas. Padomes Direktīvas 91/271/EEK par komunālo notekūdeņu attīrīšanu prasībām izpilde un izpildes prognozes.

LPS viedoklis:

LPS norāda, ak pašvaldībās ir problēmas samazinoties iedzīvotāju skaitam vienlaikus samazinās ūdenssaimniecības projektos plānotais iedzīvotāju skaits, kuriem plānots nodrošināt pieslēguma iespējas. Pašvaldībām, gadījumā ja ir būtiskas novirzes no projekta, tiek piemērotas finanšu korekcijas, tādēļ nepieciešams mehānisms, lai pašvaldībām nav jāatgriež finansējums iedzīvotāju skaita samazinājuma dēļ.

VARAM viedoklis:

Attiecībā uz iedzīvotāju skaita mazināšanos un noteikto rādītāju elastīgumu VARAM ir izstrādājusi metodiku kā šo problēmu novērtis, lai nebūtu sankcijas no projekta iesniedzējiem neatkarīgu iemeslu dēļ, taču lielā mērā iespējamo rādītāju nesasniegšanas risks ir atkarīgs no pašvaldības un projekta iesniedzēja plānošanas precizitātes, daudzas pašvaldības ir bijušas piesardzīgas, citas savukārt - tādas nebija, un tādēļ pastāv riski nesasniegt apsolītos projektu rezultātus.

LPS viedoklis:

Aglomerācijās ar iedzīvotāju skaitu zem 2000 trūkst finansējuma un nav atbalsta ūdenssaimniecības attīstībai, tādējādi tiek padziļinātas reģionālās atšķirības, iedzīvotājiem šajā jautājumā netiek nodrošināts vienlīdzīgs dzīves līmenis - šeit nepieciešams valsts atbalsts, piemēram, izveidot valsts atbalsta programmas Vides fondā no 2018.gada. Nepieciešams apzināt kāds finansējums šīm mazajām aglomerācijām ir nepieciešams.

Problēma pastāv arī lielajos novados, piemēram, Tukuma novadā, kur mazajos ciemos ar 200 līdz 400 iedzīvotājiem nevar atrisināt šos jautājumus. Ir nepieciešama vienota valstiska pieeja un jāsniedz iespēja pašvaldībām piekļūt pie finanšu resursiem. Piedāvātais risinājums – likumā “Par valsts budžetu 2018.gadam”, kā aizņēmuma mērķi noteikt arī ūdenssaimniecības infrastruktūras sakārtošanu.

VARAM viedoklis:

Priekšlikums šīs izmaksas iekļaut tarifos un iedzīvotāji tās nosegtu, jo citas iespējas pagaidām nav finanšu trūkuma dēļ, turklāt nav zināms kādi resursi pašvaldībām nepieciešami, lai aglomerācijās ar iedzīvotāju skaitu zem 2000 nodrošinātu ūdenssaimniecības attīstību.

VARAM ieskatā ūdenssaimniecības attīstības jomā pašlaik svarīgākais ir strādāt 2 galvenajos virzienos: pirmkārt, nodrošināt Padomes direktīvas par komunālo notekūdeņu attīrīšanu 91/271/EEK pilnīgu ieviešanu un otrkārt, pabeigt ūdenssaimniecības pakalpojumu jomas regulējuma izstrādi, nosakot prasības notekūdeņu savākšanai un apsaimniekošanai decentralizētajās kanalizācijas sistēmās.

Lai risinātu ūdenssaimniecības jautājumus aglomerācijās ar iedzīvotāju skaitu zem 2000 pašvaldībām resursi jārod Valsts kasē, Junkera fondā u.c., bet jāsaprot, kurš ir gala maksātājs -

patērētājs un pašvaldība. VARAM var sniegt priekšlikumu likumā "Par valsts budžetu 2018.gadam", kā aizņēmuma mērķi noteikt ūdenssaimniecības infrastruktūras sakārtošanu.

LPS viedoklis:

LPS aicina informēt VARAM par Direktīvas 91/271/EEK (turpmāk - Direktīvas) par komunālo notekūdeņu attīrīšanu prasībām ieviešanas progresu.

VARAM viedoklis:

Attiecībā uz progresu Direktīvas ieviešanā informējam, ka vairumā aglomerāciju, kur iedzīvotāju skaits ir 10 000-100 000, ir sasniegta atbilstība Direktīvas prasībām. 2015.gadā 3 šīs grupas aglomerācijas (Ogre, Sigulda, Olaine):

- ✓ Ogres aglomerācijas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas nenodrošināja pietiekamu notekūdeņu attīrīšanu no slāpekļa un fosfora. Atbilstība notekūdeņu attīrīšanas prasībām sasniegta kopš 2015.gada 25.jūnija, kad tika pabeigts ES Kohēzijas fonda līdzfinansētais projekts "Ogres ūdenssaimniecības attīstība, III kārtā".
- ✓ Siguldas aglomerācijas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas 2015.gadā nenodrošināja fosfora pietiekamu attīrīšanu. Siguldas aglomerācijā notekūdeņu attīrīšana atbilst Direktīvas prasībām kopš 2016.gada 8.decembra. Tomēr pēdējos 12 mēnešos Siguldas aglomerācijā analizētajos paraugos slāpekļa koncentrācijas pārsniegtas lielākā skaitā paraugu nekā pieļauts Direktīvas I pielikuma D daļā. No 2016.gada decembra līdz 2017.gada jūnija sākumam neatbilstības Siguldas aglomerācijā nav konstatētas.
- ✓ Olaines aglomerācijā kopējā slāpekļa (N_{kop}) koncentrācija no Olaines notekūdeņu attīrīšanas iekārtām novadītajos notekūdeņos arī pašlaik pārsniedz Direktīvas I pielikuma nosacījumus; ir novērojami arī atsevišķi kopējā fosfora (P_{kop}) koncentrāciju pārsniegumi.

Attiecībā uz 63 aglomerācijām, kur iedzīvotāju skaits ir 2000 – 10 000, atbilstība Direktīvas prasībām bija jāsasniedz līdz 2015.gada 31.decembrim. No šīs aglomerāciju grupas problēmas ar Direktīvas prasību izpildi notekūdeņu attīrīšanai ir Grobiņas aglomerācijai (attiecībā uz BSP₅) un Kandavas aglomerācijai (attiecībā uz KSP).

VARAM rīcībā ir investīcijas 5.3.1.aktivitātei "Attīstīt un uzlabot ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas pakalpojumu kvalitāti un nodrošināt pieslēgšanas iespējas", kur 1.kārtā šobrīd noris projektu īstenošanas posms – kārtā tiek īstenoti 15 projekti ar kopējo piešķirto Kohēzijas fonda finansējumu vairāk nekā 56 miljoni EUR un Direktīvas prasības attiecībā uz centralizēto pakalpojumu pieejamību tiks izpildītas. 2.kārtas atlasei finansējums ir pieejams 38 projektiem, par kopējo Kohēzijas fonda finansējumu summu vairāk nekā 45 miljoni EUR. Sagaidāms, ka īstenojot šos projektus Direktīvas prasības attiecībā uz centralizēto pakalpojumu pieejamību, tiks izpildītas.

LPS viedoklis:

Ar 2017.gada 1.jūliju spēkā stājušies Ministru kabineta noteikumi Nr.384 "Noteikumi par decentralizēto kanalizācijas sistēmu apsaimniekošanu un reģistrēšanu" (turpmāk – noteikumi Nr.384), kurus LPS nesaskaņoja, jo uzskata, ka VARAM uzliek pašvaldībām pienākumu ārpus likumā noteiktajām pašvaldību funkcijām, kā arī ministrijai nav visaptverošas informācijas par pašvaldību tehnisko un finansiālo kapacitāti šādas funkcijas īstenošanai. Pašvaldībām nav skaidrības par mehānismu kā decentralizētās kanalizācijas sistēmas reģistrēt- burtnīcā, Excel tabulās, vai kādā sistēmā.

Priekšlikums VARAM izstrādāt un ieviest vienotu IT risinājumu decentralizētu kanalizācijas pakalpojumu uzskaitēi valstī, lai ir ne tikai vienots reģistrs pašvaldībām, bet arī VARAM var no reģistra iegūt nepieciešamo informāciju par situāciju valstī, ko varētu atrisināt ERAF 2.kārtas finansējuma ietvaros. VARAM kolēģi informējuši, ka šāda iespēja pastāv, bet ir jautājumi par funkcionalitāti un izpildījumu.

Vienlaikus vērš uzmanību, ka ūdenssaimniecības normatīvo ietvaru nepieciešams saskaņot ar teritorijas attīstības plānošanas normatīvo ietvaru.

VARAM viedoklis:

Noteikumi N.384 paredz, ka jāreģistrē decentralizēto kanalizācijas sistēmas, kuras atrodas pilsētās un ciemos, vienlaikus paredzot iespēju, ka pašvaldība saistošajos noteikumos nosaka ciemos, uz kuru teritorijās esošām decentralizētajām kanalizācijas sistēmām neattiecas šajos noteikumos noteiktās prasības. Reģistra jāizveido ar 2019.gada 1.janvāri un tas jāpabeidz līdz 2021.gada beigām. Pašvaldības šo reģistru var veidot patstāvīgi, nosakot tur iekļaujamās pozīcijas, jo VARAM noteikumos nenoteica obligātās prasības, ņemot vērā dažādo pašvaldību kapacitāti. Nekur tādas sarunas par ģeoportālu nav bijušas, LPS tādās nav piedalījies.

Vienošanās:

1. LPS apkopo informāciju- kādi resursi pašvaldībām nepieciešami, lai aglomerācijās ar iedzīvotāju skaitu zem 2000 nodrošinātu ūdenssaimniecības attīstību;
2. VARAM iesniedz priekšlikumu likumā "Par valsts budžetu 2018.gadam", kurā paredz kā aizņēmuma mērķi noteikt ūdenssaimniecības infrastruktūras sakārtošanu;
3. VARAM un LPS iesniedz priekšlikumu Latvijas vides aizsardzības fonda padomei - 2018.gada organizēt projektu konkursu aktivitātē "Ūdenssaimniecības attīstības pasākumi aglomerācijās ar iedzīvotāju skaitu zem 2000"
4. VARAM apņemas izstrādāt Kanalizācijas reģistru informācijas sistēmu projekta "Publiskās pārvaldes informācijas un komunikāciju tehnoloģiju arhitektūras pārvaldības sistēma (2. kārtā)" ietvaros apjomā, kādu to paredz noteikumu Nr.384 12.punkts, kas nosaka, ka reģistru veido elektroniskā formā un tajā norāda vismaz decentralizētās kanalizācijas sistēmas atrašanās vietas adresi, decentralizētās kanalizācijas sistēmas īpašnieku, decentralizētās kanalizācijas sistēmas veidu atbilstoši šo noteikumu 3. punktam.
5. VARAM apņemas Kanalizācijas reģistru informācijas sistēmā nodrošināt funkcionalitāti, kas paredz veikt informācijas par notekūdeņu un nosēdumu apjomu ievadīšanu, uzglabāšanu un apkopošanu atbilstoši noteikumu Nr.384 13.punktam, kas nosaka, ka reģistra uzturētājs reizi gadā apkopo un pēc pieprasījuma iesniedz vietējai pašvaldībai asenizatoru iesniegto informāciju par notekūdeņu un nosēdumu apjomu, kas no asenizatora apkalpotajām decentralizētajām kanalizācijas sistēmām izvests uz centralizētajā kanalizācijas sistēmā speciāli izveidotām notekūdeņu pieņemšanas vietām iepriekšējā gadā. Pašvaldībām, ka reģistra uzturētājiem, saskaņā ar noteikumu Nr.384 13., 14., 15. un 16.punktu būs pienākums nodrošināt kanalizācijas reģistra pamatdarbības procesu izpildi.

2. Grozījumi Likumā “Par zemes dzīlēm” - rezerves fonda veidošana pašvaldībās.

LPS viedoklis:

Pašvaldībās atrodas grants-smilts ieguves atradnes un kūdras purvi, kuriem ir izsniegtas atļaujas derīgo izrakteņu ieguvei. Šobrīd daudzviet izveidojieties situācija, ka lai gan likums “Par Zemes dzīlēm” paredz, ka izstrādātājam atradnes ir jārekultivē, ir pamesti karjeri, kuri ir izstrādāti vai daļēji izstrādāti un nav rekultivēti. Iemesls, kādēļ nav veikti rekultivācijas darbi, parasti ir zemes īpašnieka maiņa vai iznomāšana īsi pirms karjera izstrādes beigām vai karjera izstrādātāja maksātspēja. Jauno īpašnieku nevar piespiest veikt darbus, kuri ir pietiekoši finanšu ietilpīgi un kuriem nauda nav paredzēta. Pašvaldībai nav šādam mērķim paredzēti finanšu līdzekļi.

VARAM grozījumos likumā “Par Zemes dzīlēm” nepieciešams paredzēt ka pašvaldība, kuras teritorijā notiek derīgo izrakteņu ieguve, no zemes dzīļu izmantotāja iemaksām nodrošina līdzekļu uzkrāšanu un izlietošanu rekultivācijas vajadzībām (rekultivācijas fondā), kas nodrošina zemes dzīļu ieguves vietas rekultivācijas veikšanu šo izmaksu apmērā, kā arī to, ka valsts reglamentē zemes dzīļu izmantotāja iemaksu apmēra noteikšanas kārtību.

VARAM viedoklis:

Ministrija ir izstrādājusi likumprojektu “Grozījumi likumā “Par zemes dzīlēm”, kas nosaka pienākumu komersantam “veikt iemaksas līdzekļu uzkrāšanai derīgo izrakteņu ieguves vietas rekultivācijas vajadzībām pašvaldības atvērtā atsevišķā kontā”. Ministrijā saņemti kritiski viedokļi no Būvmateriālu ražotāju asociācijas un Latvijas Kūdras asociācijas.

Vienošanās: Turpināt sadarbību likumprojektu “Grozījumi likumā “Par zemes dzīlēm” izstrādes un virzības laikā, jo pozīcija šajā jautājumā ir vienota.

3. “Zemes pārvaldības likuma” normu ieviešana dzīvē.

LPS viedoklis:

Problēmjautājums ir saistībā ar Rezerves zemes fondu. Zemes pārvaldības likums nosaka, ka pašvaldība pārvalda rezerves zemes fondā ieskaitīto zemi. Šobrīd Zemkopības ministrija izsaka citu viedokli. LPS uzskata, ka pašvaldībai nekavējotī jāatdod tiesības lemt par šīm lietām - pašvaldība ir tā, kurai piekrīt rezerves fonda zemes.

Attiecībā uz regulējumu par darījumiem ar lauksaimniecības zemi – regulējums par darījumiem ar lauksaimniecības zemi nepieciešams ietvert Zemes pārvaldības likumā. LPS jau vairākkārt ir aicinājis gan Zemkopības ministriju, gan Tieslietu ministriju beigt zemes reformu un zemes reformas likumos ietvertās ilgtspējīgās normas iekļaut šobrīd aktuālos likumos. Likumā “Par zemes privatizāciju lauku apvidos” ir deleģējums MK noteikt kārtību, kādā tiek finansētas pašvaldību komisijas, kas izvērtē darījumus ar lauksaimniecības zemi, bet līdz šim tiek segti izdevumi par vēstulēm, kuras tiek nosūtītas pa pastu, bet reālie izdevumi pašvaldībām netiek kompensēti, tādēļ nepieciešami grozījumi Ministru kabineta Nr. 748 Noteikumi par darījumiem ar lauksaimniecības zemi

Pašvaldību funkcijās ietilpst arī veikt pārbaudes, vai attiecīgajās zemēs nodarbojas ar lauksaimniecību.

VARAM viedoklis:

Šāda pieeja ir nepareiza, tādēļ nepieciešamas trīspusējas sarunas ar Zemkopības ministriju VARAM un LPS, lai novērstu pretrunas un rastu risinājumu.

LPS viedoklis:

Par servitūta un koplietošanas ceļiem, ceļu un ielu pārvaldību nepieciešams regulējums, jo pašvaldības šobrīd tērē lielus administratīvos resursus un līdzekļus tam, lai:

- 1) tiesātos ar zemes īpašniekiem par to, ka uz viņu zemes esošie pašvaldību ceļi pieder pašvaldībām;
- 2) lai nodrošinātu piekļuvi pa ceļiem, kam zemes reformas laikā ar zemes komisijas lēmumu noteikts ceļa servitūta statuss vai servitūta ceļš (īpašnieku uzar, bojā un rada apstākļus, lai ceļi nebūtu izbraucami – Priekuļi (akmeņu krāvums), Amata (uzaršana), Ozolnieki (ceļa bojāšana ar smago tehniku slapjā laikā) u.c.).

Zemes īpašnieki kavē šo ceļu lietošanu, jo nav skaidra regulējuma – pienākumu un tiesību sadalījuma. LPS vērs uzmanību, ka, veidojot jaunas apbūves teritorijas ir jāparedz teritorijas publiskās infrastruktūras vajadzībām, tai skaitā ielas, ka ielām, kam ir publiska funkcija – ielas ir publiskā ārtelpa. Tām jābūt publiskā pārvaldībā un īpašumā, bez šķēršļiem nodrošinot apkalpes un glābšanas dienestu piekļuvi.

VARAM viedoklis:

Jāņem vērā Civillikumā noteiktais, attiecībā uz privātīpašumu jāizvērtē Eiropas piemēri, kas par šīm zemēm, kas tiek atsavinātas izmaksā kompensācijas. Par servitūta un koplietošanas ceļiem, ceļu un ielu pārvaldību nepieciešams skaidrs mehānisms, lai tas nav pretrunā ar Satversmi.

LPS viedoklis:

Joprojām nav atrisināti vairāki jautājumi ar jūras piekrastes joslas un iekšzemes publisko ūdeņu pārvaldību.

1. Kompleksi netiek virzīts jautājums par publisko ūdeņu plānošanu un apsaimniekošanu. Šobrīd publisko ūdeņu normatīvais ietvars sektoriāli izriet no “Zvejniecības likuma”, un tas neaptver visu publisko ūdeņu visas daudzveidīgās jomas un funkcijas.
2. Saasinās jautājums par piekļuvi pie un garkļuvi gar publiskajiem ūdeņiem. Īpaši arvien vairāk ir tādu publisko ūdeņu posmu, gar kuriem vairs nav garkļuves iespēju.
3. Zemes pārvaldības likumā nav ietverts atbilstošs regulējums jūras krasta pārmaiņām.
4. Nav atbalsts valdījumā nodoto publisko ūdeņu apsaimniekošanai iekšzemē un piekrastē. Iekšzemē: aktuāls jautājums - publisko ūdeņu izpēte (ko drīkst/ nedrīkst darīt, kas pašvaldībai jāievieš un jānodrošina, kā visu apsaimniekot, kas jāietver pašvaldību saistošajos noteikumos).

Piekrastē: VARAM atkārtoti nepieciešams aktualizēt Zemes pārvaldības likumā anotācijā norādīto valsts atbalstu – 1,5 milj. EUR nepieciešamību Piekrastes joslas apsaimniekošanai. Iespējamie varianti – valsts budžets, pašvaldību finanšu izlīdzināšana - iekļaut pie teritorijas platības jūras daļu, dabas resursu nodokļa pārdale - 100% attiecīgajai pašvaldībai, tūrisma nodoklis, u.c.

VARAM viedoklis:

Dabas resursu nodokļa pārdale, visu novirzot pašvaldībām, nedos pietiekamus ienākumus visām pašvaldību vajadzībām vides jomā. Šobrīd nodokļa proporcija ir noteikta un to nodokļu politikas reformas laikā nav plānots mainīt.

Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas likums ir Finanšu ministrijas kompetence, tādējādi, priekšlikumu par jūras teritorijas iekļaušanu platības kritērijā jāpārrunā sarunās ar Finanšu ministriju.

Vides fondā varētu izveidot programmu publisko ūdeņu apsaimniekošanai ik gadu tam atvēlot 1 milj. EUR. Par kritērijiem jādiskutē – vides sakārtošanai, apsaimniekošanai u.c.

Vienošānās:

1. VARAM organizēt trīspusējās sarunas ar Zemkopības ministriju un LPS, kurās vienoties par pašvaldību komisiju finansējumu pilnā apmērā atbilstoši valsts dotajam uzdevumam.
2. Jautājums par servitūta un koplietošanas ceļiem, ceļu un ielu pārvaldību ir jāsakārto, tādēļ darba grupā VARAM kopīgi ar LPS jāizstrādā un VARAM jāiesniedz Saeimā grozījumi Zemes pārvaldības likumā.
3. VARAM virzīs savstarpēji saskaņoti grozījumus par publisko ūdeņu plānošanu un apsaimniekošanu šādos normatīvajos aktos - “Zvejniecības likumā”, “Zemes pārvaldības likumā” (deleģējums) un teritorijas attīstības plānošanas normatīvajos aktos), paredzot tajos arī vadlīnijas publisko ūdeņu plānošanai un apsaimniekošanai.
4. VARAM un LPS iesniedz priekšlikumu Latvijas vides aizsardzības fonda padomei - no 2018.gada organizēt projektu konkursu aktivitātē “Publisko ūdeņu apsaimniekošana”, kur uz finansējuma piešķiršanu var pretendēt pašvaldības, ik gadu tam atvēlot ne mazāk kā 1 milj. EUR katru gadu. Par programmas kritērijiem veikt diskusijas ar LPS.

4. Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras attīstība. Atkritumu reģenerācijas un pārstrādes mērķu sasniegšana.

LPS viedoklis:

Pašvaldību uzdevums- tīra teritorija, apmierināts iedzīvotāju vairākums un atbildēt par visiem sadzīves atkritumiem. Attiecībā uz bīstamajiem atkritumiem (riepas, būvgruži u.c.) un tiem, kas domāti pārstrādei, reģenerācijai, kur veidojas lieli uzkrājumi - nepieciešama atsevišķa saruna ar Valsts Vides dienestu un jāvienojas par turpmāko sadarbību kontroles, uzraudzības jomā. Atkritumu reģenerācijas un pārstrādes mērķu sasniegšanai, nepieciešami objektīvi un korekti dati, to analīze pa teritorijām (pašvaldībām un atkritumu apsaimniekošanas reģioniem), kopīgi jāveido saprotama atbalsta sistēma no atkritumu savākšanas, šķirošanas līdz reģenerācijai, pārstrādei.

VARAM viedoklis:

VARAM strādā pie MK noteikumu Nr.184 “Noteikumi par atkritumu dalītu savākšanu, sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi un materiālu reģenerāciju” pārskatīšanas, lai uzlabotu pastāvošo atkritumu apsaimniekošanas sistēmas darbību, skaidri definējot atbildību iesaistīto pušu sadarbībā. Kā arī, lai būtiski uzlabotu statistisko datu pieejamību un to kvalitāti, gan pašvaldībām, gan valsts līmenī, attiecībā uz otreizējai izmantošanai sagatavoto un pārstrādāto atkritumu apjomu. Noteikumu mērķis ir izveidot regulējumu, kas radīs nepārprotamu izpratni par

katras pašvaldības reālo situāciju atkritumu apsaimniekošanas jautājumos kā arī spēs identificēt laicīgi ar pārstrādes mērķu sasniegšanu saistītos jautājumus.

Vienošanās:

1. VARAM un LPS turpināt darbu, precizējot MK noteikumus Nr.184 “Noteikumi par atkritumu dalītu savākšanu, sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi un materiālu reģenerāciju”;
2. LPS un Valsts vides dienestam veidot kopīgi mehānismu atkritumu apsaimniekošanas un uzraudzības jomā.

5. Dabas resursu nodoklis – ieņēmumu sadales princips un izlietošana atbilstoši nodokļa mērķim.

LPS viedoklis:

Nodokļa maksājumus par dabas resursu ieguvī, izmantošanu vai vides piesārņošanu 100% apmērā ieskaitīt tās vietējās pašvaldības vides aizsardzības speciālajā budžetā, kuras teritorijā tiek veikta attiecīgā darbība. (priekšlikums saskaņā ar Saeimas 2016.gada 16.jūnija lēmuma “Par uzdevumiem, kas veicami, lai nodrošinātu Latvijas dabas resursu un publisko aktīvu ilgtspējīgu, efektīvu un racionālu apsaimniekošanu” Ministru kabinetam dotā uzdevuma izpildi” 4.5.punktā noteikto - “FM sadarbībā ar VARAM, ZM, TM, EM un LPS sagatavot priekšlikumus grozījumiem normatīvajos aktos, paredzot taisnīgu nodokļu sadali pašvaldībām par to teritorijā esošo dabas resursu izmantošanu (dabas resursu nodoklis, iedzīvotāju ienākuma nodoklis, uzņēmuma ienākuma nodoklis)”.

Lai mērķtiecīgāk izlietotu Vides fonda līdzekļus, izvērtēt prioritārās jomas, kuras nepieciešams sakārtot un kur nav pieejams vai ir nepietiekami pieejams finansējums no citiem finanšu avotiem, un plānveidīgi organizēt projektu konkursus attiecīgajās aktivitātēs, piemēram, notekūdeņu savākšanas sistēmu izbūve apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu zem 2000, publisko ūdeņu apsaimniekošana u.c..

VARAM viedoklis:

Nākamajā gadā dabas resursu nodokļa sadalījumu starp pašvaldībām un valsti nav plānots mainīt, jo valstī turpinās nodokļu reforma un šim nodoklim nav paredzētas izmaiņas. Uzsveram, ka dabas resursu nodokļa ieņēmumi ir mazāki nekā vides jautājumiem atvēlētais finansējums no valsts budžeta.

Vienošanās:

VARAM kopīgi ar LPS atbalstīs priekšlikumu Latvijas vides aizsardzības fonda padomē par jaunu projektu konkursu aktivitāšu izveidi no 2018.gada Latvijas vides aizsardzības fondā- “Publisko ūdeņu apsaimniekošana” un “Ūdenssaimniecības attīstības pasākumi aglomerācijās ar iedzīvotāju skaitu zem 2000”.

6. Biotopu kartēšanas uzsākšana, pašvaldību un iedzīvotāju informēšana un iesaistīšana procesā. Mikroliegumu izveide biotopu kartēšanas kontekstā.

LPS viedoklis:

Saskaņā ar normatīvajiem aktiem mikroliegumi nav īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, tādēļ, ņemot vērā 03.11.2015.gada 3.novembra Ministru kabineta protokollēmumā Nr.57, 59.§ Informatīvais ziņojums "Par pasākumiem aizsargājamo biotopu izplatības un kvalitātes apzināšanai" noteikto, kartēšanas procesā atrodot aizsargājamus biotopus, to aizsardzībai var tikt veidoti jauni mikroliegumi ar attiecīgiem saimnieciskās darbības ierobežojumiem. Tas ir pretrunā ar minētā Protokollēmuma 7.punktu – pieņemt zināšanai, ka informācijas iegūšana un apkopošana par aizsargājamo biotopu izplatību un kvalitāti neietekmē saskaņā ar normatīvajiem aktiem atļautu saimniecisko darbību, neveicina sabiedrības uzticību, kā arī, veidojot mikroliegumus pirms visu kartēšanas rezultātā iegūto datu apkopošanas un izanalizēšanas, nav iespējams plānveidīgi un optimāli nodrošināt labvēlīgu biotopu aizsardzības stāvokli un to sabalansēt ar tautsaimniecības nozaru attīstības interesēm.

Iepriekš tika saņemta informācija, ka netiks veidoti mikroliegumi, kamēr nav veikta kartēšana. Nepieciešams rast risinājumu, lai Dabas aizsardzības pārvaldes savās pārraudzības teritorijās atliktu mikroliegumu izveidi.

VARAM viedoklis:

Ar 2017.gada 28.jūniju spēkā stājās jauni MK noteikumi "Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu", kur noteikti jauni kritēriji un problēmas šajā jautājumā ir risinātas. Jauna mikrolieguma izveidošana ir jāizvērtē, katrā ziņā mikrolieguma izveidošana ir jāsaskaņo arī ar pašvaldību.

Šobrīd Latvijā izveidoti 2441 mikroliegumi, tai skaitā 769 mikroliegumi jeb 31,5% no kopējā skaita izveidoti biotopu aizsardzībai. Biotopu aizsardzībai izveidoto mikroliegumu platība ir 9,4% no kopējās mikroliegumu platības. Tas nozīmē, ka mikroliegumi nav būtiskākais biotopu aizsardzības līdzeklis. Tā kā mikroliegumus var veidot arī sugas aizsardzībai, tad izsludināt moratoriju mikroliegumu biotopu aizsardzībai nav lielas jēgas. Savukārt ES biotopu kartēšanas rezultāti tiešā veidā ar sugu aizsardzību nav saistāmi, līdz ar to nav nekāda pamatojuma noteikt moratoriju mikroliegumu veidošanai arī sugu aizsardzībai.

Vienošanās:

VARAM rast risinājumu, lai mikroliegumu veidošana biotopu aizsardzībai tiktu balstīta uz pilnvērtīgas biotopu kartēšanā iegūtās informācijas analīzes.

II. Attīstības jautājumi

1. Valsts budžeta mērķdotācijas pašvaldību uzņēmējdarbības projektiem atjaunošana 2018.gadā.

LPS viedoklis:

VARAM virzīt jautājumu MK par mērķdotācijas atjaunošanu sākot ar 2018.gadu. Precizēt Ministru kabineta 2013.gada 16.aprīļa noteikumus Nr.207 „Kārtība, kādā pašvaldībām piešķir

mērķdotācijas investīcijām, kā arī to izlietošanas un uzraudzības kārtība" un paredzēt investīciju projektu realizāciju 2018.gadā.

VARAM viedoklis:

2017.gada 1.jūnijā Finanšu ministrijai izvērtēšanai iesniegts precizēts JPI "Mērķdotācijas pašvaldību uzņēmējdarbības infrastruktūras uzlabošanai" pieprasījums, kurā tika norādīts JPI mērķis, apraksts un aprēķins ieņēmumiem valsts budžetā no izveidotajām darba vietām pašvaldību uzņēmējdarbības projektos.

VARAM atbalsta un virza priekšlikumu atjaunot mērķdotāciju pašvaldībām. Vienlaikus VARAM nepiekrīt LPS ierosinājumam aktualizēt Ministru kabineta noteikumus mērķdotācijai un tikai tad prasīt finansējumu (JPI). Ministru kabineta 2013.gada 16.aprīļa noteikumi Nr.207 jau šobrīd ir izstrādāti un aktualizētā versija jau tika izsludinātā valsts sekretāru sanāksmē, taču līdz šim nav apstiprināta un virzīta uz Ministru Kabinetu, jo nav saņemts finansējums šo noteikumu piemērošanai. Līdz ar to VARAM ieskatā Ministru kabineta 2013.gada 16.aprīļa noteikumu Nr.207 precizējumi ir apstiprināmi tikai pēc JPI finansējuma saņemšanas.

LPS viedoklis:

Jautājums par atbalstu uzņēmējdarbībai būtiskas infrastruktūras izveidē un uzlabošanā VARAM steidzami virzīt uz Valdību jautājumu par papildus 27 milj. EUR piešķiršanu novadiem (28 projekti no 83) 2018.gadā, kuru projektus SAM 3.3.1.aktivitātes 3.kārtā neatbalstīja nepietiekama finansējuma dēļ, lai gan tie atlasē atbilda visiem kritērijiem un šobrīd pierāda komersanta nefinanšu investīcijas. Konkrētas nozares konkurētspējas paaugstināšana reģionos sniedzot mērķtiecīgu atbalstu nepieciešamajiem rīcības virzieniem industriālo teritoriju un klastera attīstībā.

Piemērs, Amatas novada pašvaldības Drabešu pagasta Ieriķos, industriālā teritorijā darbojas kokapstrādes klasteris kurā darbojas 9 uzņēmumu (vietējam kapitālam picder 60% kapitāldaļas), kā arī 7 cita biznesa uzņēmumi. Ieriķu teritorijā uzņēmumu vidējā bruto darba alga 900,00 EUR, darbinieku skaits (vid. 2015 – 2016 g.) 358 un nomaksātie nodokļi 1 460 000 EUR.

Nepieciešama uzņēmējdarbības attīstības programma ar mērķi sniegt atbalstu infrastruktūras izveidē reģionā esošiem uzņēmumiem, kas veido industriālās zonas/ klastera kodolu un to darbība ir tieši saistīta ar konkrētas vietas specializāciju reģionos.

VARAM viedoklis:

Valsts kancelejā iesniegts informatīvais ziņojums "Par valsts budžeta finansējuma piešķiršanu pašvaldību uzņēmējdarbības atbalsta projektiem 3.3.1. specifiskā atbalsta mērķa trešās projektu iesniegumu atlases kārtas ietvaros", sniedzot priekšlikumu mērķdotācijas piešķiršanai pašvaldību investīcijām, paredzot šim mērķim novirzīt finansējuma apjomu, kas līdzvērtīgs 3% no ikgadējiem uzņēmumu ienākuma nodokļa ieņēmumiem. Tas nozīmē- paredzēt novirzīt valsts budžeta mērķdotāciju pašvaldībām uzņēmējdarbības atbalstam 10 milj. EUR ikgadēji – 2018., 2019. un 2020.gadā, tādā veidā, finansējot tos pašvaldību uzņēmējdarbības projektus, kam nepietika finansējums VARAM pārziņā esošā 3.3.1. specifiskā atbalsta mērķa ("Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajai teritoriju ekonomiskajai specializācijai un balstoties uz vietējo uzņēmēju vajadzībām") ietvaros.

Vienošanās:

VARAM ar LPS atbalstu virza jautājumu MK par mērķdotācijas atjaunošanu sākot ar 2018.gadu, precizējot Ministru kabineta 2013.gada 16.aprīļa noteikumus Nr.207 „Kārtība, kādā pašvaldībām piešķir mērķdotācijas investīcijām, kā arī to izlietošanas un uzraudzības kārtība" un paredzot investīciju projektu realizāciju 2018.gadā, pēc atbilstoša Valsts budžeta finansējuma saņemšanas.

2. Plānošanas reģionu loma un to kapacitātes stiprināšana.**LPS viedoklis:**

Būtiska ir plānošanas reģiona lomas stiprināšana un konkrētā reģiona attīstības plānošanas un koordinācijas pilnveide. Skaidri redzams, ka ir nepieciešamība pēc reģionālajām attīstības finanšu programmām, kas ļautu mērķtiecīgi realizēt reģionu attīstību atbilstoši reģiona pašvaldību iedzīvotāju un ekonomikas vajadzībām.

VARAM viedoklis:

Atbilstoši informatīvajā ziņojumā “Par sarunu uzsākšanu Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumentu ieviešanai Latvijā periodā no 2014. līdz 2021.gadam”, VARAM ir sniedzis priekšlikumu īstenot Norvēģijas finanšu instrumenta 2014.-2021.gada perioda programmu “Latvijas reģionu attīstība un nabadzības mazināšana Latvijā” (EEZ finansējums 6 160 000 EUR; nacionālais finansējums 1 087 059 EUR).

Programmā plānotās aktivitātes mērķētas sevišķi uz Latgales kā nabadzīgākā Latvijas reģiona attīstīšanu, vienlaikus paredzot arī atbalstu citu reģionu attīstības veicināšanas pasākumiem. Programmā paredzēts arī sniegt atbalstu plānošanas reģioniem un pašvaldību institūcijām, sniedzot atbalstu uzņēmējdarbības veicināšanā un veicot apmācības pašvaldībām darbā ar jaunajiem un topošajiem uzņēmējiem.

Šobrīd noris sarunas ar Norvēģijas pārstāvjiem, septembrī plānots parakstīt memorandu.

Vienošanās:

LPS pieņem zināšanai VARAM sniegto informāciju un LPS lūdz radīt nosacījumus plānošanas reģionu uzņēmējdarbības centra kapacitātes starpināšanai (līdzšinējā viena cilvēka vietā radot iespēju strādāt 2-3 augsti kvalificētiem ekspertiem).

3. Reģionālās attīstības uzraudzība, analīze un veicināšana.**VARAM viedoklis:**

VARAM 2016.gadā sagatavoja Analītisko ziņojumu par ES fondu 2014. – 2020.gada plānošanas perioda ieguldījumiem un uzraudzības rādītājiem Latvijas administratīvajās teritorijās, kurā sniegta informācija par jau veiktajiem maksājumiem, īstenojot projektus Latvijas teritorijās, ES fondu 2014.-2020.gada plānošanas perioda ietvaros. Ziņojums prezentēts LPS Reģionālās attīstības un sadarbības komitejas sēdē.

Attiecībā par RAIM informējam, ka ir paredzēts attīstīt esošo RAIM un tā publisko daļu, uzlabojot datu apstrādes un pārvaldības procesus. Ir noteikti RAIM attīstības virzieni, kas vērsti uz RAIM pamatfunkcionalitātes un RAIM publiskās daļas attīstību, kā arī iesaistīto institūciju datu

apmaiņas procesu pilnveidošanu, iesaistot sadarbības partneru iestādes datu apmaiņas un pilnveidoto darbības procesu nodrošināšanā. Ieviešot RAIM jauno risinājumu, kas nodrošinātu standartizētu un automatizētu datu saņemšanu un apstrādes procesu, tiks paplašināts RAIM datu avotu loks un pieejamo datu saturs.

LPS viedoklis:

Pašvaldībām, lai pieņemtu pamatotus un izsvērtus vietējās politikas lēmumu un novērtētu tās ietekmi, ir nepieciešami sociālekonomiskie dati detalizētākā griezumā nekā tie pašreiz pieejami dažādos valsts reģistros.

LPS ir bijušas sarunas ar Centrālā statistikas pārvaldi par pieeju administratīvajiem datiem oficiālās statistikas nodrošināšanai un to izmantošanu pašvaldībās, tomēr sarunās ar EM šis jautājums netika izskatīts. Pašvaldībām ir vajadzīgs valsts atbalsts, lai saņemtu datus sociāli ekonomisko rādītāju aprēķināšanai un detalizētu (pat ciemu līmenī) kartogrāfisko materiālu analīzes mērķiem no dažādu reģistru datiem. Lai to varētu paveikt, ir vajadzīgi grozījumi normatīvajos aktos. LPS uzskata, ka VARAM kā atbildīgajai ministrijai par reģionālās attīstības uzraudzību ir jāuzņemas iniciatīva šī jautājuma risināšanā.

Vienošanās:

Nodrošināt LPS līdzdalību RAIM pilnveidošanā, paplašinot datu pieejamību pašvaldībām.

4. Datu pieejamība no valsts informācijas sistēmām pašvaldībām.

VARAM viedoklis:

VARAM ir izstrādājusi un iesniegusi izskatīšanai Saeimā likumprojektu „Grozījumi likumā ”Par pašvaldībām””, kura mērķis ir nodrošināt valsts IS uzkrāto datu nodošanu pašvaldībām to attīstības plānošanas funkciju veikšanai, nodrošinot datu apriti tādā apmērā, lai tiktu ņemtas vērā pašvaldību vajadzības un ierobežojumi personas datu aizsardzības jomā.

Šobrīd notiek diskusijas Saeimas Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijā saistībā ar likumprojekta turpmāko virzību- komisijā pieņemts lēmums izstrādāt likumprojekta redakciju, kura paredz iespēju pašvaldībām pašām izmantot to rīcībā esošos personas datus sociāli ekonomisko rādītāju aprēķināšanai, vietējās politikas veidošanas lēmumu sagatavošanai un politikas ietekmes novērtēšanai un analīzei.

LPS viedoklis:

VARAM nodrošināt likumdošanā tiesības pašvaldībām pamatdarbības funkciju nodrošināšanai veikt visu datu kopu loģisku apstrādi, izmantojot personificētu datu kopas, kas ir pieejamas pašvaldībām. Nepieciešams nodrošināt pašvaldībām datu pieejamību no valsts informācijas sistēmām un reģistriem bez maksas.

Vienošanās:

1. VARAM un LPS turpināt darbu pie likuma “Par pašvaldībām” grozījumiem, lai panāktu pašvaldībām tiesības pamatdarbības funkciju nodrošināšanai veikt visu datu kopu loģisku apstrādi, izmantojot personificētu datu kopas, kas ir pašvaldību rīcībā.

2. VARAM un LPS apzināt un VARAM rosināt nepieciešamās likumdošanas izmaiņas, lai pašvaldībām bez maksas nodrošinātu datu pieejamību no valsts informācijas sistēmām un reģistriem.

5. ERAF 2.kārtas finansējums – informācijas sistēmu projektu ietekme un sasaiste ar pašvaldībām.

VARAM viedoklis:

Izvērtējot jaunā plānošanas perioda ERAF projektus, jau to saskaņošanas fāzē ir iesaistīta LPS un LLPA, lai nepieciešamības gadījumā norādītu uz pašvaldībām nepieciešamo datu nodrošināšanu no IS, kuras tiek izveidotas vai attīstītas ERAF projektu ietvarā.

Papildinot IKT ERAF projektu pirmo kārtu, papildus tajā jau iepriekš iekļautajam pašvaldību IKT kompetenču centra (Ventspils pašvaldības) projektam “Koplietošanas IKT resursu attīstība pašvaldību vajadzībām” (1,5 Mln EUR) tika iekļauts pašvaldību IKT kompetenču centra (Rīgas pašvaldības) projekts “Pašvaldību klientu apkalpošanas un pakalpojumu Informācijas pārvaldības risinājums” (4,5 Mln EUR), tādējādi gandrīz divkārt pārsniedzot sākotnējā indikatīvajā projektu sarakstā plānoto pašvaldību projektu apjoma īpatsvaru.

Rezultātā IKT ERAF otrajā kārtā indikatīvi netiek plānoti projekti, kuru galvenais īstenotājs (finansējuma saņēmējs) ir pašvaldības. Otrajā kārtā prioritāri īstenojamo projektu izvēlei tiek veikta projektu papildus atlase, jo nozaru ministriju pieprasītais projektu finansējuma apjoms aptuveni divkārt pārsniedz pieejamo finansējumu. VARAM no savas puses centīsies panākt, lai otrās kārtas ietvaros prioritāri tiek īstenoti projekti, kas dod nozīmīgāko ieguldījumu valsts vienotās IKT arhitektūras attīstībā, pilnveidojot procesus, kas uzlabo informācijas apriti vairākās nozares un arī ar pašvaldībām.

VARAM sadarbojas ar pašvaldību (Ventspils un Rīga) IKT kompetenču centriem, saskaņojot šo projektu saturu, lai tie dotu labumu pēc iespējas daudzām pašvaldībām un konkrēti – pašvaldību un valsts pārvaldes institūciju datu apmaiņas nodrošināšanai. Ventspils un Rīgas projekti ir iekļauti 7 projektu programmā (t.s. PIKTAPS programmā kopā ar VARAM, VRAA, PMLP un LVRTC īstenotiem projektiem), kam tiek pievērsta īpaša uzmanība gan projektu sākotnējā satura saskaņošanas fāzē, gan īstenošanas uzraudzībā, lai kopējā sadarbībā panāktu iespējami labāko rezultātu.

LPS viedoklis:

VARAM izstrādājot un virzot apstiprināšanai Ministru kabinetā informatīvo ziņojumu par ERAF IKT projektu 2.kārtas projektu kritērijiem, jāņem vērā Informācijas sabiedrības padomes 2017.gada 15.februāra sēdes lēmumu “Par ERAF IKT projektu virzību”, iekļaujot prasības ietekmes izvērtēšanu uz pašvaldību informācijas sistēmām, paredzot atbilstošu ERAF finansējuma daļu ietekmes novēršanai.

Kā rāda līdzšinējā prakse, tad pašvaldību finansējuma daļas paredzēšana konkrētā IT projektā ir problemātiska no vairākiem aspektiem, līdz ar to atbalstam līdzšinējo ERAF IKT 1.kārtas projektu realizēšanas kārtību – atsevišķs finansējums pašvaldību projektam ar uzdevumu – veikt nepieciešamos pielāgojumus pašvaldību informācijas sistēmām ar nozaru IKT projektiem.

Vienošanās: VARAM un LPS sekot līdzi, lai informatīvajā ziņojumā Ministru kabinetam par ERAF IKT projektu 2.kārtas projektu kritērijiem, tiktu iekļauts Informācijas sabiedrības padomes 2017.gada 15.februāra sēdes lēmums “Par ERAF IKT projektu virzību”, paredzot Projektu prasībās ietekmes izvērtēšanu uz pašvaldību informācijas sistēmām ar atbilstošu ERAF finansējuma daļu šīs ietekmes novēršanai.

6. Valsts un pašvaldību informācijas sistēmu integrācijas jautājumi.

VARAM viedoklis:

Lai veicinātu valsts un pašvaldību IS integrācijas risinājumu koordinētu attīstību, piesaistot ES struktūrfondu līdzekļus, VARAM koordinē 7 koplietošanas platformas attīstošus IKT ERAF projektus vienotas attīstības projektu programmas ietvaros. VARAM projekti PIKTAPS (pirmā un otrā kārtā), VRAA “Vienotās datu telpas” un “Pakalpojumu sniegšanas un pārvaldības platformas” projekti, PMLP projekts “Fizisko personu datu pakalpojumu modernizācija”, Rīgas un Ventpils pašvaldību projekti, kā arī LVRTC “E-identitātes un E-paraksta risinājuma attīstības” projekts savstarpēji koordinēti attīstīs koplietošanas risinājumu kopumu, kas veicinās turpmākus uzlabojumus valsts un pašvaldību IS savstarpējā integrācijā – savstarpējā datu apmaiņā un efektīvā koplietošanas komponentu izmantošanā.

Turpmākā darbība saistībā ar PIKTAPS pirmajā kārtā minēto Drošas elektroniskās piegādes platformu, pašvaldībām ir jāizlemj par risinājumu, kādā sadarbosies ar e-adreses risinājumu. 2017.gada rudenī būs pieejamas tehniskā specifikācija standartizētām saskarnēm pakalpojumu un dokumentu vadības sistēmām.

LPS viedoklis:

VARAM nodrošināt ministriju likumdošanas iniciatīvu ietvaros virzīto projektu ietekmes uz pašvaldību informācijas sistēmām novērtējumu, paredzot nosacījumu – bez atbilstoša finansējuma avota norādīšanas ietekmes novēršanai, projektu tālāku virzību neatbalstīt.

Vienošanās:

VARAM sekmēs pozitīva rezultāta panākšanu LPS rosināto problēmu risināšanā valsts iestāžu informācijas sistēmu integrācijas risinājumu uzlabošanā un jaunu integrāciju veidošanā.

7. VPVKAC koncepcijas realizācija un VPVKAC finansējums

LPS viedoklis:

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 10.janvāra rīkojumu Nr.14 „Grozījumi Koncepcijā par publisko pakalpojumu sistēmas pilnveidi”, kopskaitā plānots izveidot vienoto klientu apkalpošanas centru tīklu 89 novadu nozīmes, 21 reģionālās nozīmes un 9 nacionālās nozīmes attīstības centros. Šis process ir uzsākts un veiksmīgi attīstās.

LPS ir atbalstījusi un atbalsta šādu centru – VPVKAC- izveidi un pašvaldības nodrošina to funkcionēšanu. LPS uzskata, ka arī 2018.gadā jāsaglabā mērķdotācija centru izveidei un atalgojumam.

Vērš VARAM uzmanību uz to, ka pēc 2,5 gadu pieredzes pašvaldībām ir radušies vairāki priekšlikumi un konstatētas problēmas, kuras būtu nākotnē jārisina, veicot grozījumus Konceptijā, un to risinājumu neparedz spēkā esošie normatīvie akti. Piemēram, novadi, kuri izveidoti bijušo rajonu teritorijās, vai apvienojoties vairākiem pagastiem (Jelgavas, Ventspils u.c. novadi) – atbilstoši Konceptijai jāizveido viens VPVKAC un paredzēta tikai viena mērķdotācija, bet to teritorija ir liela un ir vairākas pagastu pārvaldes, tādējādi nepieciešami vairāki VPVKAC.

VARAM viedoklis:

2017.gadā darbu uzsāka 13 novadu nozīmes VPVKAC Aizputes, Baldones, Engures, Ikšķiles, Jēkabpils, Krimuldas, Mazsalacas, Mālpils, Mērsraga, Priekules, Rēzeknes, Ropāžu, Vecpiebalgas novadu pašvaldībās. No VPVKAC tīkla izveidei un darbībai piešķirtās valsts budžeta dotācijas 2017.gadam ir apgūts EUR 705`954, 2.pusgadā plānots apgūt EUR 64`089, atbalstot piecu VPVKAC izveidi novadu nozīmes attīstības centros.

Līdz gada beigām VARAM sadarbībā ar LPS un pašvaldībām plānots aktualizēt 2016.gada 19.augustā apstiprinātos “Metodiskos norādījumus pašvaldību pārskatu par piešķirtās valsts budžeta dotācijas izlietojuma pārbaudei un valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru tīkla uzturēšanas izdevumu aprēķināšanai 2017. gadam un turpmākajiem gadiem”.

Vienošanās:

1. Saglabāt esošo VPVKAC tīkla darbības nodrošināšanai un attīstībai pieejamo 940 394 EUR apmērā ikgadējo finansējumu, un lai nodrošinātu Publisko pakalpojumu sistēmas pilnveides koncepcijā iekļauto mērķu sasniegšanu un VPVKAC tīkla attīstību pārējās pašvaldībās, LPS konceptuāli atbalsta prioritārā pasākuma “Valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru (VPVKAC) izveide un uzturēšana” (2018.gadam – 410 226 EUR; 2019.gadam - 695 956 EUR un 2020.gadam 669 746 EUR) virzību.
2. VARAM izveidot darba grupu, kas veiktu padziļinātu situācijas analīzi esošajā situācijā un izstrādātu priekšlikumus grozījumiem “Konceptijā par publisko pakalpojumu sistēmas pilnveidi”, paredzot VPVKAC papildus izvietojumu novados un veiktu finanšu aprēķinu to izveidei, skatot jautājumu kopsakarā ar valsts budžeta dotācijas lielumu VPVKAC darbības nodrošināšanai (atlīdzībai un uzturēšanai) un sniegto valsts tiešās pārvaldes pakalpojumu skaitu.

Vides aizsardzības un reģionālās
attīstības ministrs

Kaspars Gerhards

Latvijas Pašvaldību savienības
priekšsēža vietnieks

Gints Kaminskis